

Turglede

Hvilke erfaringer har barnehagelærere med turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?

Ellen Lovise Grove
Kandidatnummer: 27

Bacheloroppgave

BNBAC3900 – Bærekraftig pedagogikk i barnehagens utemiljø

Trondheim april 2024

Bacheloroppgaven er et selvstendig studentarbeid gjennomført ved Dronning Mauds Minne Høgskole for Barnehagelærerutdanning og er godkjent som en del av barnehagelærerutdanningen. Under utarbeidelse av oppgaven har studenten fått veiledning ved DMMH.

DronningMaudsMinne
HØGSKOLE FOR BARNEHAGELÆRERUTDANNING

Innholdsfortegnelse

1.0 Innledning	5
1.1 Begrunnelse for valg av tema og problemstilling.....	5
1.2 Oppgavens innhold og struktur.....	6
1.3 Begrepsavklaring	6
2.0 Teori	7
2.1 Friluftslivets egenverdi og fellesskap.....	7
2.2 Barn i naturen	7
2.2.1 Naturens innbydelser.....	8
2.2.2 Trygghet i naturen	8
2.2.3 Planlegging i naturen.....	8
2.2.4 Basisferdigheter og affordances	9
2.2.5 Stedets betydning	9
2.3 Barns medvirkning	10
3.0 Metode	11
3.1 Valg av metode.....	11
3.2 Utvalg av informanter og intervjuguide	12
3.3 Beskrivelse av gjennomføring	13
3.4 Analyse	13
3.5 Kvalitetsvurdering	14
3.6 Etiske retningslinjer og personvern	16
4.0 Funn og drøfting	16
4.1 Tur som høydepunkt.....	17
4.2 Medvirkning gir turglede.....	20
4.3 Turgleden er størst på kjente tur-plasser.....	22
5.0 Oppsummering	24

6.0 Referanseliste	26
7.0 Vedlegg	30
Vedlegg 1: Informasjons- og samtykkeskjema	30
Vedlegg 2: Intervjuguide	34
Vedlegg 3: SIKT- vurderingsskjema	36
Vedlegg 4: Analyse	37

1.0 Innledning

Oppgaven starter med begrunnelse for valg av tema. Både personlig og teoretisk, temaets aktualitet i dagens barnehage, og en begrunnelse for valg problemstilling. Deretter gis det en oversikt over oppgavens innhold og struktur.

1.1 Begrunnelse for valg av tema og problemstilling

Oppgavens tema er turglede. Tur og glede med natur kommer til syne i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver: «Barnehagen skal bidra til at barn blir glade i naturen» og «får gode opplevelser med friluftsliv året rundt» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 31). Det står også at «Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder, kan vare livet ut» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Folkehelseinstituttet (2019) peker på at barn og unge ikke er nok fysisk aktive, og i studien i artikkelen kommer det blant annet frem av 6-åringene sitter over halvparten av dagen stille. Det vises også i en rapport at en av fire barn har lavt aktivitetsnivå og er mye stillesittende i barnehagen (Hirsti, 2017). En ser også en negativ trend i forhold til psykisk helse, der andelen unge som sliter med mental helse har doblet seg i løpet av ti år (Egge & Aabakken, 2022). I tillegg ser man at barn og unge som bruker mye tid foran skjerm rapporterer i større grad om dårligere psykisk helse enn barn og unge som bruker mindre (Helsedirektoratet, 2022).

Forskning viser at fysisk aktivitet og naturopplevelser sammen kan bidra til god helse, trivsel og livskvalitet (Norsk friluftsliv, 2019). Noen av helseeffektene som trekkes frem er at tur er stress-reducerende, styrker immunforsvaret og forebyggende mot angst og depresjon. Barns enkle friluftsliv har en dyp glede ved seg, det vekker sterkt engasjement, deltagelse og innlevelse, og kan gi en opplevelse av frihet og mestring (Bagøien, 2003, s. 106; Lundhaug, 2013, s. 98). «Det er mye som tyder på at barn som er mye ute i naturen i lek og utforskning sammen med andre barn og voksne, får fysiske, psykiske og sosiale opplevelser, utfordringer og læring som er med på å gi dem en solid plattform» (Vingdal & Hollekim, 2001, s. 15). At en ser at barn er mindre aktive enn før og har mer psykiske vansker, og samtidig at natur og tur gir oss glede og er positivt for den fysiske og psykiske helsen, gjør temaet relevant å skrive om.

Tur og gleden med tur og natur stod sterkt i min egen barndom og i egen familie, og har derav blitt noe jeg verdsetter høyt i mitt liv. Gjennom jobb og praksis i barnehage har jeg sett gleden

og utbyttet barn har av å være på tur, og spesielt gleden barn uttrykker med tur i natur. Tur og turglede er noe jeg vil vektlegge i kommende jobb som barnehagelærer, og finner det derfor betydningsfullt å bruke bacheloren til å gå enda mer inn i tematikken. I valg av problemstilling brukte jeg tid på å finne en formulering, og jeg kom etter hvert frem til at det ville være relevant med formuleringen «hvilke erfaringer har», for å høre erfaringer og hvordan barnehagelærere arbeider med tur og natur i barnehagen. Det kan gi meg selv noen verktøy jeg kan ta med meg i fremtidig jobb.

For å undersøke hvilke erfaringer barnehagelærere har, ble oppgavens problemstilling:

«Hvilke erfaringer har barnehagelærere med turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?»

1.2 Oppgavens innhold og struktur

Oppgaven vil starte med en begrepsavklaring. Deretter vil kapittel 2 innholdet det teoretiske rammeverket som funnene i datamaterialet vil bli begrunnet med. Videre er kapittel 3 et metodekapittel, der det gjøres rede for valg av metode, innsamling av data, analyse av datamaterialet og metodekritikk. I kapittel 4 vil funnene fra datainnsamlingen blir tatt opp og drøftet i lys av oppgavens problemstilling. I kapittel 5 gjøres en oppsummering oppgaven.

1.3 Begrepsavklaring

Lundhaug (2013, s. 98) definerer turglede som å skape gode forutsetninger for at barn skal trives på tur. Turglede handler om opplevelsen av selve turen, den gode sinnsstemningen tur kan gi oss. Viktig å legge vekt på er at Lundhaug ser tur i sammenheng med friluftsliv. Klima- og miljødepartementet definerer friluftsliv som «Opphold og fysisk aktivitet i friluft i fritiden med sikte på miljøforandring og naturopplevelser (St. Meld. 18 (2015-2016), s. 10). Neegard (2022, s. 18) skriver at i en barnehagekontekst kan definisjonen tolkes til å legge vekt på at friluftsliv handler om å være ute i natur eller områder preget av natur. Derfor vil oppgaven, også i samsvar med funnene i datamaterialet, handle om tur i natur.

2.0 Teori

I teorikapittelet vil det bli redegjort for relevant teori for problemstillingen Teorien som blir redegjort for bygger opp under funnene som blir drøftet i drøftingsdelen. Først blir friluftslivet egenverdi og fellesskap gjort rede for. Natur står sentralt i oppgaven, derfor blir relevant teori om barn i natur deretter gjort rede for. Til slutt kommer redegjørelse av barn medvirkning.

2.1 Friluftslivets egenverdi og fellesskap

Friluftslivets egenverdi handler om at naturen har en verdi i seg selv, som ikke kan måles (Neegard, 2013, s. 78). Det har en verdi i seg selv å være «på tur», å være underveis og å være til stede i natur. Formålet med tur i barnehagen er turglede, opplevelse, frihet og mestring, ikke å oppnå vanskelige prestasjoner eller å oppnå en viss avstand (Lundhaug, 2013, s. 100). Å ha et mål med turen er ofte lite motiverende for barn, fordi barn går mer på tur «her og nå» (Hagen, 2018, s. 367). Barn har ikke en innebygd drivkraft for å komme frem til et mål, eller om å gå lengst mulig. For dem er veien målet gjennom opplevelsene som dukker opp underveis. Egenverdien med friluftslivet handler om verdien naturen gir oss, uten å være et mål for noe annet (Neegard, 2013, s. 78).

«Følelsen av gruppetilhørighet er helt spesiell ute i naturen» (Vedum et al., 2005, s. 21). En del av fellesskapet på tur bygger på omsorg, oppmuntringer og at en sammen ivaretar hverandres basisbehov (Lundhaug, 2013, s. 110). Det er færre konflikter når barna leker i naturen, barn som kranbler og knuffer inne i barnehagen, finner hverandre på en annen måte i naturen (Vedum et al., 2005, s. 44 & 21). Fjørtoft (1998, s. 120) trekker frem at det kan handle om at det i naturen er leker nok til alle, i naturen er det alltid pinner og kongler nok. Maanum (2010, s. 51) trekker frem at det også større plass i naturen, plass nok til alle. Han trekker videre frem at det å oppleve glede sammen med andre er noe av det viktigste med tur (Maanum, 2010, s. 52). Å oppleve sammen, leve tett innpå hverandre, være i bevegelse sammen og oppleve mestring, kan gi glede og styrke gleden over vennskap (Maanum, 2010, s. 51). For eksempel er det mye fellesskap gjennom å sitte rundt et bål eller sitte sammen rundt et vann, der en sitter nært, er samlet og deler en opplevelse (Vedum et al, 2005, s. 21).

2.2 Barn i naturen

2.2.1 Naturens innbydelser

De fleste tradisjonelle lekeplasser innbyr ikke til barn da de er ensformige med få utfordringer (Frost, 1992, referert i Fjørtoft, 2018, s. 192). Mens store uteområder med trær, busker og variert terrengutforming appellerer til barnehagebarns måte å leke på (Hagen, 2018, s. 366). I naturen kan miljøet endres gjennom tilgangen til løsmaterialer, som pinner, steiner og kongler, som bidrar til at naturen på en måte taler til barn og barns lek da de kan skape egne utfordringer (Fasting, 2017, s. 81; Hagen, 2018, s. 366). «Materialer som er løse og flyttbare, stimulerer barnas kreativitet og skapende evner i leken» (Storli, 2018, s. 353). Vingdal og Hollekim (2001, s. 16) trekker frem at det større spillerom ute, fordi det er mer plass for å utfolde seg, og det er flere og mer allsidige oppgaver og muligheter. Terrenget i naturen har store variasjoner når det gjelder underlag, i forhold til mykhet/hardhet, helning, glatthet/stødighet, i tillegg til at det er mange naturlige hindringer som busker, greiner og steiner (Hagen, 2018, s. 365). Variasjonene i naturen endres også jevnlig etter årstid og vær. Naturen lever, og i naturen skjer det stadig nye ting fordi den forandrer seg fra dag til dag (Vedum et al., 2005, s. 19). «Barnehagelæreren må velge et naturområde som innbyr til lek, utforskning og nysgjerrighet og byr på utfordringer og kontraster» (Neegard, 2021, sitert i Kremping & Neegard, 2022, s. 210).

2.2.2 Trygghet i naturen

Barn trenger stabilitet, trygghet og forutsigbarhet (Drugli, 2022). Mange barnehager har faste tursteder de går til (Maanum, 2010, s. 61). Der føler barna seg trygge fordi de har utforsket stedet og etter hvert lært det å kjenne. I en rapport som tar for seg barn og unges organiserte deltakelse i friluftsliv i Norge, trekkes det frem at det å trives i naturen henger sammen med trygghet, både sosial trygghet og det å oppleve naturen som trygg (Wold et al., 2022, s. 35). De fleste barn er trygge i naturen (Vingdal & Hollekim, 2001, s. 15). Men noen barn trenger tilvenning, fordi de til daglig er i så stor påvirkning fra de menneskeskaptene miljøene som står i kontrast til naturmiljø, og det kan ta tid å bygge det erfaringsgrunnlaget. Trygghet er en avgjørende komponent for barnets opplevelse av mestring (Glaser, 2018, s. 45).

2.2.3 Planlegging i naturen

I naturen må voksne sjelden legge til rette for leken (Vedum et al., 2005, s. 20). I naturen er leken mindre styrt og bedre tilpasset enn inne i barnehagen. Naturen har ingen gjerder og begrensinger, i motsetning til inne i barnehagen. Dermed er det mer å finne på, flere

muligheter, og leken utvikler seg av seg selv. Planlegging kan bli et hinder for barns nysgjerrighet og utforskning (Lindholm et al., 2017, s. 26). Begrepet «den døde musens pedagogikk» handler om betydningen av at voksne ser sammenhengen mellom det planlagte og det som ikke er planlagt (Lindholm et al., 2017, s. 26). En må gjerne planlegge, men man må ikke være redde for å gi slipp på planene hvis noe annet skjer. Artikkelen «Innendørs blir fantasien innestengt», handler om nærnaturens betydning i barns hverdagsliv og hvordan lek ute fungerer for barn uten voksne (Wold et al., 2016). Gjennom studien som ble gjort artikkelen kom det frem at med voksne til stede kan barns opplevelser ofte bli mindre frie, og voksne kan begrense handlingsrommet deres (Wold et al., 2016, s. 35). «Særlig når voksne har planlagt mange aktiviteter, hemmes ofte barnas egen-initierte, kroppslige og sanselige lek» (Wold et al., 2016, s. 35).

2.2.4 Basisferdigheter og affordances

Basisferdigheter i friluftslivet er ulike ferdighetsteknikker en behersker på tur (Mytting, Bischoff & Ølmheim, 2008, referert i Lundhaug, 2013, s. 101). «Et barn med gode basisferdigheter vil trolig trives bedre på tur og det har kapasitet til å lære og erfare mer» (Neegard, 2013, s. 19). *Harde ferdigheter* handler om konkrete ferdigheter, for eksempel å åpne termos, gå i ulendt terreng, knyte knuter, eller å mestre å kle på seg og bære sekken sin selv. Det å mestre de harde ferdighetene kan knyttes til mestring og selvstendighet (Bergan & Myrstad, 2022, s. 122). *Myke ferdigheter* handler om barna klarer å se muligheter i det miljøet en ferdes i, og om de klarer å utnytte mulighetene. For eksempel vil et barn som har vært mye på tur kanskje fort finne noe å holde på med, mens et barn som aldri har vært i skogen trenger mer tid til å finne muligheter som innbyr. «En basisferdighet er da at barnet ser og bruker mulighetene som finnes i miljøet» (Neegard, 2013, s. 19). Gibsons (1979) introduserte teorien om *affordances* (Fjørtoft, 2018, s. 190). Teorien brukes for å sette ord på hva miljøet har å tilby det enkelte individ (Neegaard, 2022, s. 19). Affordance vektlegger at det er «individets erfaring, evner og oppmerksomhet som avgjør hva av miljøets muligheter som sees og tas i bruk til lek og utforskning – hva et barn ser og bruker av muligheter i miljøet» (Neegaard, 2022, s. 19).

2.2.5 Stedets betydning

Barnehager har gjerne faste plasser en går på tur til utenfor barnehagen (Lysklett, 2013, s. 62). Her er barna godt kjent fordi de har gått på tur dit mange ganger (Maanum, 2010, s. 61). Maanum trekker frem at hvis barna er på vei til sitt favorittsted på tur utenfor barnehagen, kan

en ofte høre barn rope av glede og undring. Personalet må være bevisst på stedets betydning (Kremping & Neegard, 2022, s. 210). Fasting (2017, s. 75) skriver at aktivitet og bevegelse på et sted har betydning for forståelse og utvikling av stedets identitet. Relph (1976) mener at identiteten til steder avgjøres av tre komponenter og samspillet mellom dem: 1) Hvordan stedet er fysisk, 2) Aktiviteten som skjer her og 3) Meningen stedet har for deg (Fasting, 2017, s. 77-78). Det å ha kjent erfaringer og opplevelser fra stedet på kroppen vil påvirke opplevelsen av stedets fysiske uttrykk (Fasting, 2017, s. 76). Meningen og betydningen av stedet handler om hvordan en ser på stedet og hva en gjør på stedet. Fasting (2017, s. 76) påpeker at det viser at det kan ha betydning hvor mye du har vært på stedet for hvor nært du er knyttet til det.

2.3 Barns medvirkning

Barnehageloven gir nasjonale føringer for barnehagens innhold og formål, og fastslår at barn har rett til å medvirke tilpasset alder og forutsetninger (Barnehageloven, 2005, §3). Retten til medvirkning er også forankret i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver, der det blant annet står at: «Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven § 104 og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1» og «Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19). Medvirkning er altså lovfestet rett alle barn har.

Medvirkning i barnehagen kan defineres som «At barnet kan uttrykke seg fritt, være aktivt deltakende og bli inkludert» (Larsen & Slåtten, 2019, s. 308). Retten og muligheten barn har til medvirkning i barnehagen handler mye om hvordan personalet ser, lytter til og møter barn (Wolf, 2018, s. 20). Det handler om at alle barn skal få oppleve å ha innflytelse på innholdet i hverdagen sin. For eksempel å ta utgangspunkt i barnas egne uttrykksmåter, kan være å observere ideer, interesser og behov hos barna, og la det bli gjenstand for pedagogisk innhold (Sæther & Hagen, 2018, s. 455). Personalet må kunne lytte og lese seg til barnas ståsted og se barnehagen fra barnas perspektiv (Maanum, 2010, s. 18).

«Ansvaret for at medvirkning skal finne sted, ligger hos personalet i barnehagen» (Kristiansen, 2023, s. 241). En viktig del av medvirkning er anerkjennelse (Bae, 1996, 2004,

referert i Eide & Winger, 2006, s. 34). Det handler om at barn og voksne er likeverdige mennesker, men relasjonen er asymmetrisk fordi personalet har mer makt og ansvar (Eide & Winger, 2006, s. 30). For å kunne realisere medvirkning er det derfor viktig at personalet er bevisst på og reflekterer over egen væremåte med barn, for at barnas uttrykksmåter og synspunkter skal komme frem. Bae (2004) bruker begrepene romslige og trange mønstre (Kristiansen, 2023, s. 241). De brukes som en metafor for kvaliteten i samspillet mellom barn og personalet. Trange mønstre er preget av mye kontroll fra den voksnes side, og lite rom for barns initiativ og opplevelser. Romslige mønstre åpner for dialog mellom barn og voksne og har potensial til å anerkjenne barna og deres innspill. Romslige mønstre åpner for medvirkning (Kristoffersen, 2006, s. 65).

3. 0 Metode

Bergsland og Jæger (2022, s. 28) forklarer vitenskapelig metode som framgangsmåter eller «teknikker» for å gi svar på ulike forskningsspørsmål. Metoden hjelper oss å samle inn *data*, altså den informasjonen som trengs i undersøkelsen vår, og kunnskap om hvordan informasjonen vi innhenter kan analyseres (Dalland, 2017, s. 52; Bergsland & Jæger, 2022, s. 28). I denne delen av oppgaven skal jeg gjøre rede for valg av metode. Jeg skal begrunne metodevalg, valg av informanter og intervjuguide. Videre beskriver jeg hvordan innsamlingen av data foregikk, og hvordan datamaterialet ble analysert. Til slutt gjør jeg en kvalitetsvurdering og kommentere hvilke etiske vurderinger som er blitt gjort.

3.1 Valg av metode

Når vi velger metode, forsøker vi å finne den vi mener egner seg best for å belyse problemstillingen vår (Dalland, 2017, s. 51). Det er i hovedsak to hovedtyper metoder, kvalitativ og kvantitativ metode (Bergsland & Jæger, 2022, s. 28). Kvalitative metoder går mer i dybden og vektlegger betydning, og brukes gjerne for å oppnå forståelse av sosiale fenomener (Bergsland & Jæger, 2022, s. 28-29). Intervju er eksempel på en kvalitativ metode. Kvantitative metoder vektlegger utbredelse og antall, der en er opptatt av å telle opp fenomener. (Bergsland & Jæger, 2022, s. 28; Johannesen et al., 2016, s. 28). Spørreundersøkelse er et eksempel på en kvantitativ metode.

Problemstillingen min er: «Hvilke erfaringer har barnehagelærere med turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?». Kvale og Brinkmann (2015, s. 20-22) beskriver kvalitativt forskningsintervju som en samtale med struktur og hensikt, og er en egnet metode for å

undersøke menneskers erfaringer og meninger. For å gå mer i dybden i barnehagelærers erfaringer, valgte jeg intervju, og da *fokusgruppe-intervju*, for å samle inn datamateriale. Wilkinson (2021, s. 88) forklarer fokusgrupper som en metode der man samler et antall informanter for å diskutere ett eller flere temaer eller fokuser. Ettersom en er flere om å diskutere oppfatninger, ideer og meninger kan metoden virke mindre truende sammenliknet med individuelle intervju (Krueger & Casey, 2000, referert i Tjora, 2021, s. 137).

Fokusgruppeintervju kan bidra til å frembringe mer spontane svar enn ved andre former for kvalitativ datagenerering ved at informantene stimulerer hverandre (Tjora, 2021, s. 138). Jeg ønsket å bruke en metode som ville få frem mest mulig erfaringer. Da jeg fant ut at en kunne intervju flere informanter samtidig, merket jeg meg at det kunne bidra til erfaringsutveksling, og dermed gi meg et større grunnlag av erfaringer som problemstillingen spør etter. Derfor ble fokusgruppe-intervju valgt som metode.

3.2 Utvalg av informanter og intervjuguide

Jeg valgte informanter ved å kontakte en av praksisbarnehagene mine. Jeg valgte å ikke å ha en natur- og friluftsbarnehage, da natur og glede ved å være i naturen er noe alle barnehager skal vektlegge, slik det fremgår i rammeplanens kapittel «Natur, miljø og teknologi» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 31). Jeg tok kontakt med styrer i barnehagen, som videre tok kontakt med pedagogiske ledere og barnehagelærere i enhetene. Slik fikk jeg tre barnehagelærere fra samme enhet, to fra samme barnehage og en fra den andre barnehagen i enheten. Alle barnehagelærere på 3-5års-avdeling. Fra praksisperioden min kjente jeg til to av informantene.

Intervjuguide er en liste over temaer og generelle spørsmål som skal gjennomgås i et intervju (Johannesen et al., 2016, s. 147). En god guide skaper en naturlig progresjon, der emnene overlapper noe (Johannesen et al., 2016, s. 149). Jeg valgte å ha et semistrukturert intervju, med en overordnet intervjuguide som utgangspunkt, mens spørsmål, temaer og rekkefølge varierte (Johannesen et al., 2016, s. 146). Det opplevdes mest hensiktsmessig til fokusgruppe-intervju, der jeg hadde planlagte temaer og spørsmål, med beveget meg frem og tilbake i guiden ettersom samtalen og diskusjonene utspilte seg. Det gjorde at jeg også kunne tilpasse spørsmålene til det informantene tok opp (Thagaard, 2018, s. 90). En for strukturert intervjuguide kunne avbrutt den naturlige flyten i samtalen.

3.3 Beskrivelse av gjennomføring

Dato og sted for intervju ble avtalt på e-post med informantene. Intervjuet ble gjennomført i en av barnehagene til enheten. Vi satt oss rundt et bord i en sirkel, som opplevdes naturlig da alle kunne se hverandre, som ellers når man har en samtale (Dalland, 2017, s. 82). Jeg opplevde informantene som avslappet og pålogget. Vi hadde en fin atmosfære og praten gikk lett, og mye humor kom og frem i svarene. At informantene kjente hverandre og hadde jobbet sammen i enheten, i tillegg til at jeg har vært i praksis i en av barnehagene, bidro sannsynligvis til at samtalen fløt og ga god stemning.

Bruken av semi-strukturert intervju fungerte fint da det ble naturlig å bevege seg frem og tilbake i spørsmålene, ettersom informantene stadig kom innpå senere spørsmål. Det opplevdes samtidig vanskelig å holde retningen i intervjuet, nettopp fordi vi beveget oss mye frem og tilbake, og jeg måtte ta avveininger der og da i forhold til hva som ble neste spørsmål eller om spørsmålet allerede var svart på. Jeg fokuserte på å ha åpne spørsmål, for å ikke legge noen føringer for informantene. Jeg hadde også skrevet opp oppfølgingsspørsmål som var til god hjelp for å få utdypet svar (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 166). Iblant opplevde jeg at jeg trengte enda flere oppfølgingsspørsmål for å få avklart meningene som var relevant for prosjektet, da samtalen av og til skled litt ut av tema (Kvale & Brinkmann, 2015, s. 165). Jeg opplevde at det kom spontane svar på bakgrunn av de andres utsagn, som er en styrke ved fokusgruppeintervju som nevnt. Informantene diskuterte og pratet mye rundt hvert spørsmål, som gjorde at vi gikk litt over den oppsatte tiden på 1 time, men svarene var fortsatt utfyllende og eksemplifiserende.

3.4 Analyse

Bergsland & Jæger (2022, s. 45) skriver at analysearbeid handler om å redusere datamengden og skape orden, struktur og mening. Analysearbeidet startet med å transkribere intervjuet. Det ga meg en mulighet til å gjenoppleve intervjuet på nytt (Dalland, 2017, s. 88). Jeg startet å transkribere samme dag som gjennomføringen, og fortløpende de neste dagene. Dalland skriver at når en analyserer et intervju, vil det å dele det i mindre deler hjelpe til å få tak i de enkelte sidene ved det intervjupersonen har sagt (Dalland, 2017, s. 88). Underveis i transkriberingen så jeg tydelig at vi kom innpå flere temaer, og merket meg derfor at en tema analyse ville være hensiktsmessig for å skape orden og mening i datamaterialet. Thaagard (2018, s. 171) beskriver temaanalyser som å rette oppmerksomheten mot temaer som er

representert i prosjektet. Temaanalyser er basert på at vi koder og klassifiserer data. «Koding av data og inndeling i kategorier kan være et felles utgangspunkt for analyser som er rettet mot å forstå fenomener i kontekst, og analyser som er rettet mot en forståelse av de enkelte temaene» (Thaagard, 2018, s. 171).

Jeg startet med å se etter hovedordene i problemstillingen min: «Naturglede», «erfaringer». Etter hvert så jeg og at «tur» ble et relevant ord. Jeg startet med «naturglede», og laget en tabell med to koloner, informantenes svar på venstre side, og stikkord knyttet til «naturglede» på høyre side. Samme tabell laget jeg til «erfaringer» og «tur». Da satt jeg igjen med mange stikkord fra de tre analysene, og plasserte stikkordene under hverandre. Deretter sorterte jeg dem etter nye temaer som dukket opp. For eksempel «område», «planlegging», «endring». De ble plasserte i bokser, for å tydeliggjøre kategoriene, denne delen av analysen kan sees i vedlegg 4. Jeg så at flere stikkord kunne belyse flere temaer, dermed gjorde jeg slik Dalland (2017, s. 92) foreslår, og plasserte stikkordet under flere temaer, og fargekodet svarene som passet under flere kategorier for å skape mest mulig orden. Deretter så jeg at det var for mange temaer, og tok derfor de største kategoriene og de som var mest relevant til problemstillingen og samlet dem under hverandre på samme måte som tidligere. Deretter sorterte de igjen etter de som var aller mest relevant til problemstillingen. Da kom jeg frem til 3 kategorier, som ble utgangspunkt i oppgavens teori og drøfting: «Tur som høydepunkt», «Barns medvirkning» og «Kjente turplasser». Etter analyseprosessen, så jeg at det ble relevant å endre problemstilling på bakgrunn av assosiasjonene informantene hadde til naturglede. De trakk naturglede til tur, derfor valgte jeg å bytte ordet naturglede til turglede. Ordet «Skape» ble også tatt bort da informantene vektla mest turgleden fra barneperspektivet.

3.5 Kvalitetsvurdering

Bergsland og Jæger (2022, s. 43) forklarer kvalitetsvurdering som å vurdere prosjektets kvalitet. Pålitelighet, troverdighet og overførbarhet er begrep knyttet til kvalitativ forskning som er relevant å gå innpå når en foretar en kvalitetsvurdering (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44).

Reliabilitet dreier seg om pålitelighet, som vil si om forskningen utføres på en tillitsvekkende måte, hvor pålitelig datamaterialet er, hvordan innsamlingen foregår, og hvordan datamaterialet bearbeides, analyseres og tolkes (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Tjora (2021, s. 186) trekker frem at det viktigste tapet fra intervjuet til transkripsjonen er tapet av *visuelle*

ledetråder og informasjon om stemningen gjennom intervjuet. Bruken av lydopptaker under intervjuet, styrker reliabiliteten, ved at en gjennom ha fanget opp stemmer kan gjenoppleve intervjuet på nytt og unngår å miste slike visuelle ledetråder. Datamaterialet ble også transkribert rett etter intervjuet, som gjorde at jeg hadde hele situasjonen og stemningen underveis friskt i minne. Transkriberingen ble gjort detaljert, for slik Tjora (2021, s. 185) skriver vet man ikke alltid hva som er de viktigste temaene og hva som er hensiktsmessig detaljnivå når man transkriberer. Derfor valgte jeg å ha med alt av detaljer fra lydopptaket i tilfelle det ville ha betydning i analysen. Informantene snakket på dialekt, men transkripsjonen ble gjort på bokmål for å normalisere og for at transkripsjonen gikk raskere. Men jeg var observant på spesielle dialektord med særegen betydning, og valgte iblant å skrive dem for å være sikker på at jeg forstår informantene riktig (Tjora, 2021, s. 186).

Validitet dreier seg om *troverdighet* og *overførbarhet* (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Troverdighet handler blant annet om at en har valgt en egnet metode for å undersøke det en skal undersøke. Problemstillingen min er: «Hvilke *erfaringer* har barnehagelærere med å turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?». Jeg opplevde fokusgruppe-intervju som veldig relevant for å undersøke erfaringer, der jeg opplevde at barnehagelærerne spilte videre på hverandre og virket å komme på praksisfortellinger og erfaringer på bakgrunn av samspillet i gruppen. Det tror jeg genererte mer erfaringer enn hvis jeg skulle hatt individuelle intervjuer. Jeg intervjuet tre barnehagelærere fra samme enhet, noe som kan svekke validiteten da denne tilhørigheten trolig gjorde at de hadde nokså felles erfaringer og forståelse. Det kunne ha styrket validiteten ved å ha informanter fra ulike barnehager. Da ville jeg kanskje sett en større variasjon i erfaringene og dermed kanskje mer representativt for virkeligheten. Troverdigheten kan også styrkes ved å tilbakeføre resultatene til informantene. Alle informantene ble spurt om de ønsket å lese det transkriberte materialet i etterkant.

Etter datainnsamlingen ble problemstillingen endret fra «naturglede» til «turglede». Begrepet «*naturglede*» ble brukt i spørsmålene som ble stilt under intervjuet, har sannsynligvis påvirket svarene til informantene ved å trekke tur til natur. Tur i barnehagen trenger ikke dreie seg om tur i natur, men det var nok naturlig at informantene dro tur til natur på grunn av begrepet «*naturglede*» ble brukt. Dersom problemstillingen hadde vært «Turglede» under intervjuet, ville det kanskje kommet frem andre elementer.

Overførbarhet handler om resultatene mine kan knyttes til andre fenomener om samme tema (Bergsland & Jæger, 2022, s. 44). Funnene og de temaene jeg har valgt å drøfte, er relevante temaer i en større sammenheng enn bacheloroppgaven min (Thaagard, 2018, s. 200). Alle kan knyttes opp til dagens barnehage og det å være på tur i barnehagehverdagen. Det passer også med det som finnes av relevant litteratur. Men det skal sies at funnene er knyttet til erfaringen til akkurat de pedagogene jeg har intervjuet, og kan dermed ikke uten videre gjøres gyldige for andre pedagoger.

3.6 Etiske retningslinjer og personvern

«Forskning må underordne seg etiske prinsipper og juridiske retningslinjer» (Johannessen et al., 2016, s. 83). Virksomhet som får konsekvenser for andre mennesker, må vurderes ut fra etiske standarder. Forsknings- og studentprosjekter som skal gjennomføres ved universiteter, høyskoler og andre forskningsinstitusjoner må meldes til SIKT¹ (Thagaard, 2018, s. 22). Etersom jeg skulle ha fokusgruppe-intervju og dermed ta opp stemmer på lydopptaker, søkte jeg til SIKT. Etter å ha fått prosjektet godkjent, ringte jeg styreeren for enheten til barnehagene, og vi ble enige om at jeg skulle sende informasjons- og samtykkeskjema til hen på e-post, som hen sendte videre til barnehagelærerne i enhetene med spørsmål om å delta.

I informasjons- og samtykkeskjema ble det forklart hva det vil si å delta i prosjektet, at det er frivillig, deltakere kan når som helst trekke seg, anonymt, og at det ville bli brukt lydopptaker. Jeg sendte e-post i forkant av intervjuene og sørget for at alle informantene hadde lest gjennom skjemaet før intervjuet, for å forsikre meg om at informantene var innforstått med omfanget av intervjuet og hva de samtykker til. Før vi startet lydopptakeren, signerte alle informantene samtykkeskjema. Under transkriberingen av intervjuet ble all informasjon som kunne identifisere informantene og barnehagene anonymisert. Lydopptaket ble slettet fra båndopptakeren straks det var ført over på min datamaskin som bare jeg har tilgang til, og hele lydfilen ble slettet straks lydopptaket var transkribert.

4.0 Funn og drøfting

I denne delen av oppgaven skal jeg presentere og drøfte funn fra analysen. Drøftingen er delt i tre hovedtemaer, der vært tema vil starte mer beskrivelse av informantenes utsagn. Deretter

---

¹ Litteraturen viser til NSD, heter nå SIKT

vil funnene bli drøftet i lys av relevant teori for å belyse oppgavens problemstilling: «*Hvilke erfaringer har barnehagelærere med turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?*».

4.1 Tur som høydepunkt

Informantene forteller at tur er høydepunkt for barna, og trekker frem positive sider med tur. Informant 1 forteller at en dag man er ganske mye inne, blir det en del små-slukking av branner. Men på tur så blir mye av det etterarbeidet borte. Hen trekker frem at man har et felles mål med hele barnegruppen, det er en stemning og en gruppefølelse. Det blir enklere å skape et godt tilbud for alle barna og se alle barna på tur i forhold til inne. Informant 3 forteller om en nylig tur som ga turglede. Hele avdelingen var på tur og hen startet å lage bål, og alle barna samlet seg rundt hen og bålet og fulgte med. Det beskriver hen som «good-feeling». Informantene trekker også frem betydningen av avdelingstur. De har to turer i uken, en gruppetur i alderslike grupper, og en avdelingstur med hele avdelingen, alle barna fra 3-5 år. Alle informantene fremhever fordelene med avdelingstur, der de yngste barna strekker seg på tur med de eldre fordi de ser hva man kan gjøre på tur, de eldste viser på en måte sine turerfaringer siden de har gått på tur noen år mer. Informant 2 trekker frem at mestring påvirker barnas turglede, om man føler at man mestrer det å være på tur. Informant 1 trekker frem tur som en variasjon fra barnehagens uteområde som en grunn til at tur er et høydepunkt:

Man går jo i barnehage i veldig mange år, man er i samme miljø i veldig mange år, man leker jo med samme lekestativene, samme bakkene, samme sandkassa fra man egentlig er 1 til man er 5 år. Og da skjønner jeg jo at okei, når du begynner å bli 4-5år, begynner å bli litt mett på det ute-området. Og da er jo det å kunne komme seg ut på tur et par 3 ganger i uker, det er jo gull verdt tenker jeg.

Det støtter de andre informantene seg til og forteller om samme erfaring. Informant 2 presiserer at barna gleder seg til å gjøre noe annet, for utetid har man i barnehagen hver dag, mens tur blir det lille ekstra. Informant 3 trekker frem det varierte med tur i forhold til vær og føre. Alle informantene forteller om hvordan de tilpasser tur etter vær og vind, slik at barna alltid skal sitte igjen med en god opplevelse av turen. Informant 2 forteller at man kan tilpasse turen ved å ikke stresse med å komme seg på tur med en gang etter frokost, men heller ta turen litt senere på dagen. Eller å spise lunsj inne også gå en kortere tur i nærområdet.

Informant 3 presiserer at det blir dårlig stemning og en dårlig opplevelse for barna hvis de spiser lunsj i kulden og barna sitter og riser på hendene.

Informantene trekker frem at det er mindre konflikter på tur, at tur skaper en gruppefølelse, at de tilpasser tur etter vær, og de trekker frem variasjonen tur kan gi. Informant 1 trekker frem at det er mindre konflikter ute, og enklere å skape et godt tilbud for barna på tur. Fjørtoft trekker frem at i naturen er det færre konflikter blant barn og at det kan komme av at i naturen er det nok leke-materiale til alle (Fjørtoft, 1998, s. 120). I naturen er det alltid pinner og kongler nok, i motsetning til i barnehagen der det er et begrenset antall spader for eksempel. En kan si at naturen tar vekk et element som kan føre til konflikt. Det at naturen er preget av løsmaterialer, stimulerer barnas kreativitet og skapende evner i leken (Storli, 2018, s. 353). Det kan føre til annen type lek enn i uteområde i barnehagen, som kan gjøre at barna finner hverandre på en annen måte (Vedum et al., 2005, S. 44). Naturen er på en måte mer åpen og har større plass, dermed er det også kanskje i større grad plass til alle i leken (Maanum, 2010, s. 52). Det kan tyde på at leken er mer sosial ute, at flere barn leker sammen og kanskje nye vennskap dannes. Dette er elementer som fører til færre konflikter, som derfor indikerer en viktig glede med tur for barn, fordi leken er preget av mindre konflikter og mer sosial lek.

Informant 1 trekker frem at på tur har hele barnegruppen har et felles mål og en gruppefølelse. Gruppefølelsen kan handle om at det gir mye glede å oppleve noe sammen. Det å gå sammen på rekke og rad, og sammen oppleve og se ting på veien, kan gi en gruppetilhørighet, kanskje på en annen måte enn inni barnehagen (Vedum et al., 2005, s. 21). Det handler kanskje om aktiviteten «tur» i seg selv, man går samlet til et sted, har felles opplevelser, beveger seg sammen og har et felles mål som informant 1 påpeker (Maanum, 2010, s. 51-52). Det ligger mye fellesskap i det, og kanskje et fellesskap på en annen måte i barnehagen. Det kan kanskje oppleves mer konkret, og gå samlet, holde hverandre i hendene, og se og oppleve ting side om side. I motsetning til i barnehagen når barna på et vis er mer spredt. Dette turfellesskapet rommer mye glede (Maanum, 2010, s. 52). Bål-eksempelet til informant 3, viser tydelig hvordan det ligger mye fellesskap i naturen og tur-aktiviteter (Vedum et al, 2005, s. 21). Det at hen startet med å lage bål, gjorde at barna naturlig samlet seg og satt sammen og observerte, bålet ble et sosialt samlingspunkt og glede. Informant 1 trekker også frem at det er lettere å se alle barna på tur kontra inne. Det kan og handle om fellesskapet på tur, og at man kanskje er samlet på en annen måte, både på veien på turen og dit man kanskje går. Det kan indikere at barn opplever glede da de kanskje føler seg mer sett på tur enn inni barnehagen.

Informantene forteller at de tilpasser turen slik at barna skal få en god opplevelse. Det handler om egenverdien med friluftsliv. Barns friluftsliv handler om å få gode opplevelser på tur og trives på tur (Lundhaug, 2013, s. 98). Å gå på tur på turdager med dårlig vær eller å spise ute med kalde hender, senker turgleden til barna forteller informantene. Det kan tolkes til at hvis barna får en negativ opplevelse på turen, vil det påvirke opplevelsen av turglede på en negativ måte. Men hvis man tilrettelegger turen etter vær og vind, og for eksempel spiser lunsj inne som informant 2 beskriver, kan utsagnene tolkes til at barna vil sitte igjen med positive opplevelser og turglede. Informantene tilpasser turen etter vær og føre, for at barna skal sitte igjen med turglede og ikke dårlige opplevelser. På en annen side, kan det å oppleve å være kald og klare å stå i motstand, trekkes til mestring. Informant 2 sier at mestring påvirker turgleden. Det kan trekkes til å lære å mestre å være kald og lære seg hvordan man håndterer det. Å lære de harde basis-ferdighetene i friluftslivet (Neegard, 2013, s. 19). Å klare ta vare på og kle på seg selv, kan gi mestring, og dermed tolkes til en opplevelse av glede over å få til ting (Kremping & Neegard, 2022, s. 206). Det kan også knyttes til det sosiale aspektet med friluftsliv. Felleskapet på tur kan bygge på omsorg, oppmuntringer og en felles innsats for å ivareta hverandres basisbehov (Lundhaug, 2013, s. 110). Barna kan lære at andre har andre behov, hvis en venn er kald så kanskje en selv har et par med ekstra votter i sekken. Informantene fremhever betydningen av avdelingstur. Det handler om at de eldste er mer turvandt og de yngste har noen å se opp imot, men det kan også være at de eldste barna hjelper de yngste med å regulere klær eller finne på ting å gjøre. Det kan gi mye glede å hjelpe andre, og tur er en arena det kanskje kommer mer konkret frem, på grunn av at basisbehovene i mindre grad er dekket (Lundhaug, 2013, s. 110).

Å gå på tur er for barna en variasjon fra det å være innenfor gjerdene, forteller informantene. Det kan trekkes frem som at en del av turgleden til barna er det å være utenfor gjerdene, og gjøre noe annet enn utetiden de har i barnehagen hver dag. Det å komme seg utenfor barnehagen kan gi nye impulser og nye gleder. Det kan knyttes til variasjonen en turplass i naturen kan gi, fremfor uteområdet i barnehagen. Naturen appellerer i stor grad til barn på grunn av tilgangen til løsmaterialer som gjør at barna kan forme miljøet selv og skape egne utfordringer (Hagen, 2018, s. 365-366). I tillegg er det store variasjoner i terrenget, og naturen endrer seg gjennom årstider og vær (Hagen, 2018, s. 365). Naturområder inviterer til aktiviteter barn motiveres til å holde på med, i større grad enn fastmonterte lekeapparater, fordi naturen kan endres, mens et lekeapparat forblir likt og mulighetene og utfordringene er

alltid de samme (Frost, 1992, referert i Fjørtoft, 2018, s. 192). Hvis et område er variert og dermed appellerer til barna, kan det tolkes som at det er med på å gi dem glede på turplassen fordi barna motiveres av å være der (Hagen, 2018, s. 366). Naturområdene kan gi barna nye impulser og variasjon fra barnehagens uteområde, som kan tolkes til å gi glede over nye opplevelser, spesielt for de eldste barna slik informant 1 fremhever, fordi de har vært i samme miljø i barnehagene i mange år.

4.2 Medvirkning gir turglede

I det pedagogiske arbeidet til tur vektlegger informantene det spontane. Informant 1 trekker frem at i motsetning til i barnehagen, er ikke naturen rigget i forhold til hva man skal leke med eller hvordan man skal leke med ting. Informant 3 trekker frem at det er mer fritt i naturen:

Jeg tror en av de større grunnene til at det er generelt stor turglede blant barn, er jo det at det er et friere spillerom for dem, å være på tur, det er ikke så mange rammer som det er i barnehagen, i form av regler og ting å rette seg inn etter.

Informant 2 støtter seg til det, og forteller at hvis barna har begynt å leke med noe, og en voksen kommer å skal ha dem med på noe annet, vil det svekke turgleden. Men hen trekker også frem at det er en balansegang i planleggingen: «Man har kanskje noe planlagt med seg eller i bakhodet, også ser man an hva som skjer når man eventuelt kommer dit man kommer da». Informantene fremhever viktigheten av opplevelsen og innholdet på turen. Informant 2 forteller om at det ikke er avstanden på tur som har noe å si, men opplevelsen barna har på turen. En trenger ikke gå langt for å skape en god tur-dag. Det støttes av alle informantene. De vektlegger at det er innholdet på tur som har betydning, ikke avstanden. De forteller også om at de har erfaring med at foreldre er mer opptatt av om barna har gått en lang tur. Men at de selv vektlegger innholdet, både av faglig bakgrunn og fordi det vet at kvaliteten på innholdet som er viktig, ettersom barna tilbringer så mange timer i barnehagen hver dag.

Informantene trekker frem det spontanbaserte på tur, men også at det er en balansegang i planleggingen, og betydningen av innholdet på turen. Det spontanbaserte informantene vektlegger, handler om å tilrettelegge for medvirkning. Larsen og Slåtten (2019, s. 308) definerer medvirkning som «at barnet kan uttrykke seg fritt, være aktivt deltakende og bli inkludert». Når innholdet på tur er spontant, åpner det for barna initiativ og innspill, og barna får innflytelse på det som skjer på turen. Deres ønsker, uttrykk og engasjement blir innholdet.

Dette er måter å jobbe på som står i stil med barns lovpålagte rett til medvirkning (Barnehageloven, 2005, §3; Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19). «En barnehagelærer som kan formidle turglede, skaper gode forutsetninger for at barn trives på tur» (Lundhaug, 2013, s. 98). Medvirkning kan trekkes frem som en måte å skape gode forutsetninger for at barn trives på tur. At barnas spontane ønsker og nysgjerrighet blir anerkjent og blir til innholdet på turen, kan tolkes å gi barn glede, fordi turen blir tilrettelagt etter deres ønsker og uttrykk. For eksempel sier informant 3 at naturen er et «fritt spillerom», og forklarer at grunnen til turglede blant barn er fordi naturen har en friere spillerom enn i barnehagen. Ved å legge til rette for det frie spillerommet indikerer det medvirkning. Informant 1 forklarer med at det vil svekke turgleden ved å ta med barna på noe planlagt hvis de er inne i en lek. Det kan handle om at det er gøyere å gjøre noe du selv har lyst til, enn noe noen andre har planlagt for deg, og spesielt hvis man er dypt inni noe.

Informanten 1 trekker frem det spontanbaserte i form av at naturen er uforutsigbar og man vet ikke hva som skjer i naturen fordi den hele tiden er i endring, og derfor vet man heller ikke hva som vil engasjere barna (Hagen, 2018, s. 365). Det kan tolkes som at de derfor vektlegger det spontanbaserte, fordi de ønsker at turen skal handle om det barna viser interesse for der og da og ikke begrense handlingsrommet deres (Wold et al., 2016, s. 35). Det indikerer å ha romslige mønster (Kristiansen, 2023, s. 242). Hvis personalet har romslige mønster kan det åpne for dialogen mellom barn og voksne, og har potensial til å anerkjenne barns kreativitet og innspill (Kristiansen, 2023, s. 242). Informant 2 trekker frem at det er en balansegang, at man kan ha noe planlagt, men at man ser an hva som skjer på turen. Det kan trekkes til begrepet «den døde musens pedagogikk» (Lindholm et al., 2017, s. 26). En har noe planlagt med seg på tur, men ser an barnas spontane ønsker på turen – en er fleksibel. Fleksible i forhold til hva som engasjerer barna der og da, og dermed åpner for barnas ideer og uttrykk. Denne balansen og fleksibiliteten er også å tilrettelegge for medvirkning, og også glede, fordi en er observant på barnas spontane ønsker og ideer, og legger til rette ut ifra det.

Medvirkning i barnehagen, beskrives blant annet slik i rammeplanen: «Barnehagens skal være bevisst på barnas uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19). Informantene påpeker at tur handler om opplevelsen en skaper for barna på turen, ikke om avstanden. Det indikerer en kunnskap om barns væremåte, og samtidig en anerkjennelse (Eide & Winger, 2006, s. 30). Ved å vektlegge innholdet på turen fremfor avstanden,

organiseres turen etter barns væremåte, på den måten som gir mest respekt for barnets opplevelsesverden. Barn går på tur mer her og nå, i et mikroperspektiv (Hagen, 2018, s. 367). For barn er turen og veien målet, og de tingene som til enhver tid dukker opp. På denne måten er turen lagt opp til et barneperspektiv, som nok er mer motiverende for barn enn hvis målet med turen er et visst sted eller en viss avstand (Hagen, 2018, s. 367). Dette er elementer som er viktig i turglede- begrepet. Turglede er de gode opplevelsene vi kan få på tur (Lundhaug, 2013, s. 98). En trenger ikke gå langt for å skape en god tur-dag, sier informant 2. Hvis turen er lagt opp på barnas premisser og nivå, gir det best forutsetningene for at barna skal få gode opplevelser og glede på turen.

4. 3 Turgleden er størst på kjente tur-plasser

Informantene forteller at de har generelt tur-vante barn, og begrunner det med at barnehagene i stor grad vektlegger tur og går mye på tur. Informant 3 trekker også frem at barnehagene ligger nærheten av skog og mark som en grunn, og at barna bor i området og derfor går på tur og bruker naturen utenom barnehagen også. Informant 1 trekker frem at turgleden er større på turplasser barna er kjent, enn på helt nye plasser:

Det er mer utfordrende for barna å leke fritt på nye tursteder for da må de bruke kreativiteten på en ny måte. Mens på en kjent lekeplass i naturen vet de allerede hvilke muligheter de har når de kommer dit.

De andre informantene har samme erfaringer. Informant 3 beskriver barn som vanedyr og rutinemennesker når hen forteller om at de trives best på kjente turplasser. Informant 2 beskriver de kjente stedene som «det gode, trygge» for barna. Men hen trekker og frem at hen har erfaringer med at det kan slå begge veier med å prøve nye steder. Noen ganger slår det godt an med nye steder og.

Turgleden er størst på turplasser barna har erfaringer fra, fremhever informantene. Det kan handle om erfaringer fra stedet, hvordan stedet ser ut og om trygghet i naturen. Det at barna ikke trives så godt på nye plasser i naturen, kan påpekes å være som noe oppsiktsvekkende da det står mye litteratur om hvor stor appell naturen har til barn. Barn tiltrekkes av mulighetene som ligger i et naturområde fordi de kan skape egne utfordringer og mulighetene er mange (Hagen, 2018, s. 366). Så når informant 2 forteller at hen også har erfaring med at barna kan trives på nye plasser, kan det knyttes til at akkurat det nye område er rikt på affordances, som

gjør at barna motiveres til å holde på (Fjørtoft, 2018, s. 190; Hagen, 2018, s. 366). Men litteraturen tar opp elementer som indikerer hvorfor barn trives best på steder de kjenner til. Det kan forklares gjennom Relph (1976) sin teori om at identiteten til steder avgjøres av tre komponenter: 1) Hvordan stedet er fysisk, 2) Aktiviteten som skjer her og 3) meningen stedet har for deg (Fasting, 2017, s. 75-76). At barna ønsker å dra på tur til de stedene de har vært på før, kan tolkes til at de har gode erfaringer fra stedene, som derfor gjør at de ønsker å dra dit igjen. For eksempel at det fysiske området innbyr til spesiell type lek barna tiltrekkes mot, som klatring, eller en gøy aktivitet de pleier å gjøre der, eller om barna tillegger stedet en spesiell mening (Fasting, 2017, s. 76). Hvis barna har opplevelser med glede på et sted, er det naturlig å ønske å dra dit igjen. Meningen og betydningen av et sted kan ha sammenheng med hvordan en ser på stedet og hva en gjør på stedet, som dermed viser at det kan ha en betydning hvor mye man har vært på stedet for hvor nært du er knyttet til det (Fasting, 2017, s. 76). Hvis barna har erfaringer fra et sted, vil de lettere se og bruke mulighetene på det området, og som kan tolkes til å gi mer glede på turen. Hvis barna ikke har erfaring fra et sted, kan det slik informantene forteller, være vanskeligere å se mulighetene og bruke kreativiteten sin, og gleden blir dermed mindre på det turstedet.

At barna ikke har like stor glede av nye turplasser, kan også handle om hvordan det nye området ser ut i seg selv. Barnehagelæreren må velge et naturområde som innbyr til lek, utforskning og nysgjerrighet og byr på utfordringer og kontraster (Neegard, 2021, referert i Krempling & Neegard, 2022, s. 210). Her er også teorien om affordances relevant (Fjørtoft, 2018, s. 190). Barn oppfatter elementer i landskapet som funksjoner og hva de kan by på, som muligheter til å klatre, bygge og hoppe. Hvis et område ikke har innbydelser til lek, vil det ikke i like stor grad appellere til barna. Dersom områdene barna er kjent med har mange innbydelser, er det naturlig at turgleden er større der. Det kan sees i sammenheng med erfaringene barna har fra steder, at selv om det finnes mange muligheter i et nytt naturområde, kan det likevel være mer utfordrende å ta i bruk mulighetene fordi stedet er helt nytt for dem, fordi de ikke har erfaringer derfra (Fasting, 2017, s. 76).

De myke basisferdighetene kan trekkes inn her (Neegard, 2013, s. 19). Myke ferdigheter handler om barna klarer å se muligheter i det miljøet en ferdes i, og om de klarer å utnytte mulighetene. Hvis barna ikke evner å se mulighetene i området, vil det naturligvis ikke være gøy å være der. Informantene forteller at de generelt har turvante barn, så det kan tolkes som at barna har både harde og myke basisferdigheter. Men informanten 1 forklarer at barna på

nye tursteder må bruke kreativiteten på en ny måte, og det er mer utfordrende. Så det kan være en relevant tolkning at de ikke alltid klarer å se og bruke mulighetene i et område. Men hvis de har erfaring fra stedet vet de hvilke muligheter de har, da klarer å bruke kreativiteten mer, som kan indikere å gi mer opplevelse av turglede (Neegard, 2013, s. 19). Men for å få erfaringer fra et sted må en jo naturligvis være der og få erfaringer. Så det er mulig å si at hvis en er på et område, kan en kanskje se mulighetene etter hvert som en får erfaring og mestrer de myke ferdighetene.

At turgleden er størst på de kjente turplassene, kan også trekkes til trygghet i naturen (Neegard, 2013, s. 19). Informant 2 bruker ordene «det kjente, trygge» om de kjente turplassene barna vil til. Trivsel i naturen henger sammen med sosial trygghet og det å oppleve naturen som trygg (Wold et al., 2022, s. 35). For en del barn er nødvendig med tilvenning til naturen, fordi en i stor grad blir påvirket av de menneskeskapte miljøene daglig (Vingdal & Hollekim 2001, s. 15). Informantene forteller som sagt at de generelt har tur-vante barn. Så det virker som barna i stor grad er vandt med og trygg i naturen, og har gode myke basisferdigheter, men det kan likevel trekkes frem å være en faktor til hvorfor et nytt område ikke virker appellerende på dem (Neegard, 2013, s. 19). Dessuten er det også naturlig at man føler seg mer trygg i et naturområde man er kjent med og har erfaring med som tidligere nevnt, fordi barna har utforsket stedet og etter hvert lært det å kjenne (Maanum, 2010, s. 61). Kan også være at akkurat det nye området virker skummelt i noen grad. Det kan og tolkes som å ligge en trygghet for barna i å vite hvor turen går, å vite at de skal til det område de er kjent med. Informant 3 beskriver barn som rutinemennesker. Barn trenger rutiner og forutsigbarhet. Forutsigbarhet er viktig for barn, forutsigbarhet gir trygghet (Drugli, 2022). Det kan gi en forutsigbarhet og trygghet for barna å vite hvor en skal gå, og en trygghet i å vite hvordan veien og turplassen ser ut på forhånd (Drugli, 2022). Det kan tolkes til å gi mer glede hvis barna på et vis er innstilt og forberedt på hvor de skal, og kan se for seg området og vet hvilke muligheter de har der de skal.

5.0 Oppsummering

Bacheloroppgaven har belyst temaet turglede, med problemstillingen «*Hvilke erfaringer har barnehagelærere med turglede, med 3-5-åringene i barnehagen?*». Gjennom bachelorprosjektet har jeg fått større innblikk i hva som gir barn turglede og hvordan man som barnehagelærer kan tilrettelegge for turgleden. Innsikten jeg har fått fra erfaringene til

informantene skal jeg ta med meg inn i kommende jobb som barnehagelærer. Informantene har erfaring med at det er mindre konflikter på tur i natur, som derfor kan gi mer glede på tur. De har og erfaring med at det er mer gruppefølelse på tur, der denne fellesskapsfølelsen kan tolkes som viktig for trivsel og glede på tur. Informantene har også erfaring med at tur er en viktig variasjon i hverdagen som også er en del av turgleden. Erfaringene med å legge til rette for barns spontane uttrykk og betydningen av kjente turplasser, er noe alle informantene vektla i stor grad som viktig for barns turglede, og kan derfor trekkes frem som de mest sentrale funnene.

At flere av utsagnene til informantene om turglede kan trekkes til medvirkning, finner jeg interessant da det viser en bevissthet og anerkjennelse for barns væremåter og hva som gir barn glede. Og at det er et fellestrekk i informantenes utsagn, styrker også funnet. Utsagnene til informantene indikerer at de åpner for barnas medvirkning, ved å legge opp turen etter barnas spontane uttrykk og engasjement. Det kan indikere glede da det skaper gode forutsetninger for at barna trives på tur, når turen er lagt opp etter deres spontane ønsker. Samtidig som de får gitt uttrykk på virksomheten som også kan tolkes å gi glede da de opplever at meningene sine blir hørt. Alle informantene vektlegger at det er opplevelsen barna har på turen som er det viktigste, ikke avstanden. Det har blitt tolket som å legge opp turen til et barneperspektiv der turen og veien er målet. Det er mer motiverende for barna når turen er lagt opp på deres premisser, det gir bedre forutsetninger for turglede.

Alle informantene har erfaring med at barna trives best med å dra til de samme turplassene. Dette funnet vil jeg også trekke frem som sentralt, da det opplevdes som noe oppsiktsvekkende da det står mye litteratur om at barn i stor grad ser og tar i bruk mulighetene som ligger i naturområder. Funnet har blitt knyttet til betydningen stedet har i form av barnas erfaringer fra stedet, og at det er naturlig at barn ønsker å dra til de stedene de har gode erfaringer fra, der de har opplevelser med turglede. Hvis et område er rikt på affordances vil det appellere til barna og gi gode forutsetninger for turglede, og dermed vil et område ikke appellere i så stor grad hvis det er ikke er mange muligheter. Funnet har og blitt tolket til om å handle om trygghet. Trivsel i naturen henger sammen med trygghet. Det har blitt tolket som at barna kan føle seg mer trygge på de områdene de har kjennskap til fordi de vet hva de går til. Trygghet er viktig behov for barn, og det å være kjent med turplassen gir dem en forutsigbarhet på turen. Funnet kan tolkes til at turgleden er størst på de kjente plassene fordi barna har gode opplevelser og erfaringer fra de kjente stedene og føler seg trygg der.

Hvis noe skulle blitt gjort annerledes i prosjektet, ville jeg ha intervjuet barnehagelærere fra ulike barnehager, for å kanskje fått et større spekter i erfaringene. Det hadde vært interessant å se mer på holdninger til turglede, og hvordan og i hvor stor grad ulike barnehager vektlegger turglede. Det hadde og vært interessant og hørt om arbeidet med turglede er mer utfordrende i barnehager som har mindre tilgang til skog og mark i barnehagen nærmiljø. Dersom prosjektet hadde vært større, ville det vært interessant og hatt et fokus-gruppe-intervju med flere informanter, for å høre enda flere erfaringer med turglede, som sannsynligvis også ville generert enda flere perspektiv og eksempler. Hvis en skulle dratt temaet lengre, ville det vært interessant å høre mer om hvilken betydning voksnes deltakelse på tur har for barns opplevelse av turglede og hvordan voksnes holdninger til tur påvirker turgleden til barna. En kunne også trukket temaet videre til bærekraftsperspektivet, som også kan omhandle glede ved tur og å være i natur og ta vare på naturen.

6.0 Referanseliste

Bagøien, T. E. (2003). Barn og natur i samspill. I T. E. Bagøien (Red.), *Barn i friluft. Om verdifullt friluftsliv* (s. 79-108). Sebu Forlag.

Barnehageloven. (2005). *Lov om barnehager* (LOV-2005-06-17-64). Lovdata.
<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Bergan, V. & Myrstad, A. (2022). Samiske tematikker i barnehagens friluftsliv og bruk av natur. I H. Neegaard & I. W. Kremping (Red.), *Barnehagens friluftsliv* (s. 113-132). Cappelen Damm Akademisk.

Bergsland, M. D. & Jæger, H. (2022). Bacheloroppgaven. I M. D. Bergsland & H. Jæger (Red.), *Bacheloroppgaven i barnehagelærerutdanningen* (2.utg., s. 15-50). Cappelen Damm Akademisk.

Dalland, O. (2017). *Metode og oppgaveskriving* (6.utg.). Gyldendal akademisk.

Drugli, M. B. (2022, 13. desember). *Hva betyr gode hverdagssituasjoner i barnehagen for de yngste barna?* Utdanningsforskning.
<https://utdanningsforskning.no/artikler/2022/hva-betyr-gode-hverdagssituasjoner-i-barnehagen-for-de-yngste-barna/>

Egge, J. H. & Aabakken, E. (2022,13.juni). Depresjon og angst blant unge har doblet seg de siste ti årene, *NRK*. https://www.nrk.no/trondelag/hunt_-44-prosent-av-tenaringsjenter-i-norge-plages-av-stress_-angst-og-tunge-tanker-1.15993034

- Eide, B. J. & Winger, N. (2006). *Dilemmaer ved barns medvirkning*. I B. Bae, B. J. Eide, N. Wingler, A. E. Kristoffersen, *Temahefte om barns medvirkning* (s. 28-50). Kunnskapsdepartementet https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300463-temahefte_om_barns_medvirkning.pdf
- Fasting, M. L. (2017). *Barns utelek*. Universitetsforlaget.
- Fjørtoft, I. (2018). *Barn i bevegelse: Læring gjennom landskap*. I E. B. H. Sandseter, T. L. Hagen & T. Moser (Red.), *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse* (s. 184-199). Gyldendal.
- Fjørtoft, I. (1998, 18-19. november). *Naturen – et sted for leik og læring. Motorisk mestring gjennom allsidig bevegelsesleik i naturen*. <https://norskfriluftsliv.no/wp-content/uploads/2015/01/1432-Naturen-som-lekeplass-Ingunn-Fjo%CC%83rtoft.pdf>
- Folkehelseinstituttet. (2019, 28. februar). *Barn og unge er ikke nok fysisk aktive*. Norsk Friluftsliv. <https://www.fhi.no/nyheter/2019/barn-og-unge-er-ikkje-nok-fysisk-aktive/>
- Glaser, V. (2018). Ulike psykologiske retninger og perspektiver. I V. Glaser, I. Størksen & M. B. Drugli (Red.), *Utvikling, lek og læring i barnehagen. Forskning og praksis* (s. 25-48). Fagbokforlaget
- Hagen, T. L. (2018). Bevegelseslek i natur og barnehagens nærmiljø. I E. B. H. Sandseter, T. L. Hagen & T. Moser (Red.), *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse* (s. 363-373). Gyldendal.
- Helsedirektoratet. (2022, 9. mai). *Stillesitting og skjermbruk for barn i skolealder*. <https://www.helsenorge.no/trening-og-fysisk-aktivitet/stillesitting-barn/>
- Hirsti, K. (2017, 21. oktober). Ny rapport – én av fire barn sitter «stille» i barnehagen. *NRK*. https://www.nrk.no/norge/ny-rapport_-_-en-av-fire-barn-sitter_-stille_-i-barnehagen-1.13732232
- Johannesen, A., Tufte, P. A. & Christoffersen, A. (2016). *Introduksjon til samfunnsvitenskapelig metode*. Abstrakt forlag.
- Kremping, I. W. & Neegard, H. (2022). Friluftslivets sti mot livsmestring, helse og danning. I H. Neegaard & I. W. Kremping (Red.), *Barnehagens friluftsliv* (s. 202-214). Cappelen Damm Akademisk.
- Kristiansen, T. (2023). Medvirkning – uendelig vanskelig, fantastisk enkelt! I S. Mørreaunet, V. Glaser & K. H. Moen (Red.), *Barnehagens grunnsteiner. Formålet med barnehagen* (s. S. 237-247) (3. utg.). Universitetsforlaget.
- Kristoffersen, A. E. (2006). En forskjell som må føre til en forskjell – om barns medvirkning i planleggings- og vurderingsarbeidet. I B. Bae, B. J. Eide, N. Wingler, A. E. Kristoffersen, *Temahefte om barns medvirkning* (s. 52-75). Kunnskapsdepartementet. https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/kilde/kd/red/2006/0107/ddd/pdfv/300463-temahefte_om_barns_medvirkning.pdf

- Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagen. Innhold og oppgaver*. Fagbokforlaget.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2015). *Det kvalitative forskningsintervju*. (3.utg.). Gyldendal akademisk.
- Langholm, G (Red.), Hilmo, I. Holter, K. Lea, A. & Synnes, K. (2017). *Forskerfrøboka*. (2.utg.). Fagbokforlaget.
- Larsen, A. K. & Slåtten, M. V. (2019). *En bok om oppvekst. Samfunnsfag for barnehagelærere*. (5. utg.). Fagbokforlaget.
- Lundhaug, T. (2013). Profesjonskompetanse i friluftsliv og uteliv. I T. Lundhaug & H. R. Neegard, *Friluftsliv og uteliv i barnehagen* (s. 97-112). Cappelen Damm Akademisk.
- Maanum, L. (2010). *Mangfoldig naturglede i barnehagen. Lek med natur, miljø og teknikk*. Kommuneforlaget.
- Meld. St. 18 (2015-2016). *Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet*. Klima- og miljødepartementet. <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-18-20152016/id2479100/?ch=3>
- Neegard, H. R. (2013). Hva preger barns friluftsliv? I T. Lundhaug & H. R. Neegard, *Friluftsliv og uteliv i barnehagen* (s. 11-28). Cappelen Damm Akademisk.
- Neegard, H. R. (2013). Legitimering av friluftsliv og uteliv i barnehagen. I T. Lundhaug & H. R. Neegard, *Friluftsliv og uteliv i barnehagen* (s. 72-89). Cappelen Damm Akademisk.
- Neegard, H. (2022). Friluftslivspraksis i barnehagen. I H. Neegaard & I. W. Kremping (Red.), *Barnehagens friluftsliv* (s. 17-32). Cappelen Damm Akademisk.
- Norsk Friluftsliv. (2019, 11. februar). *Derfor er friluftsliv godt for helse*. <https://norskfriluftsliv.no/derfor-er-friluftsliv-godt-for-helse/>
- Storli, R. (2018). Bevegelseslek i barnehagens uteområde. I E. B. H. Sandseter, T. L. Hagen, T. Moser (Red.), *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse* (s. 345-362). Gyldendal.
- Sæther, T. & Hagen, T. L. (2018). Kreativ utfoldelse ute, gjennom bevegelse og drama. I E. B. H. Sandseter, T. L. Hagen, T. Moser (Red.), *Kroppslighet i barnehagen. Pedagogisk arbeid med kropp, bevegelse og helse* (s. 448-461). Gyldendal.
- Thagaard, T. (2018). *Systematikk og innlevelse: En innføring i kvalitative metoder* (5.utg.). Fagbokforlaget.
- Tjora, A. (2021). *Kvalitative forskningsmetoder i praksis* (4.utg.). Gyldendal.
- Vedum, T. V., Dullerud, O. & Ødegaard, T. (2005). *Natur- og gårdsbarnehagen*. Fagbokforlaget.

- Vingdal, I. M. & Hollekim, I. (2001). *Barn i naturen. Utfordring – opplevelse – læring*. Gyldendal undervisning.
- Wilkinson, S. (2021). Analysing Focus Group Data. I D. Silverman, *Qualitative research*. (5.utg.). Sage publication Ltd.
- Wold, C. L., Skår, M. & Gundersen, V. (2016). *Innendørs blir fantasien innestengt»: Om nærnaturens betydning i barns hverdagsliv*. Norsk institutt for naturforskning (NINA). <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2425868>
- Wold, L. C., Broch, T. B., Vistad, O. I., Selvaag, S. K., Gundersen, V. & Øian, H. (2022). *Barn og unges organiserte friluftsliv. Hva fremmer gode opplevelser og varig deltagelse?* (NINA Rapport 2084). Norsk institutt for naturforskning. <https://brage.nina.no/nina-xmlui/handle/11250/2981789>
- Wolf, K. D. (2018). Tid for barns medvirkning i barnehagen. I K. D. Wolf & S. B. Svenning (Red.), *perspektiver på barns medvirkning i barnehagen* (s. 15-17). Universitetsforlaget.

7.0 Vedlegg

Vedlegg 1: Informasjons- og samtykkeskjema

Vil du delta i bachelorprosjektet

«Naturglede»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke hvilke erfaringer pedagogiske ledere har med å skape naturglede i barnehagen.. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at «Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen (...)» (Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 31). Formålet med prosjektet er å innhente pedagogiske lederes erfaringer med det å skape naturglede i barnehagen, med aldersgruppen 3-5 år. Jeg ønsker å høre om hvordan de jobber med å gi barn gode erfaringer og opplevelser med og i naturen.

Min problemstilling blir derfor: *«Hvilke erfaringer har pedagogiske ledere med å skape naturglede med 3-5 åringer i barnehagen?»*.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

Dronning Mauds Minne Høgskole for barnehagelærerutdanning er ansvarlig for prosjektet.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta, innebærer det å delta på et intervju, med omfang på mellom 30-60 minutter. Det vil være spørsmål knyttet til dine erfaringer med å skape naturglede i barnehagen. Intervjuguide vil bli tilsendt på forhånd. Det vil bli brukt lydopptaker.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Alle dine personopplysninger vil da bli slettet. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrivet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

Det er kun jeg (Ellen Grove) som vil ha tilgang til dine opplysninger.

- Anonymisert datamateriale vil kun være på min datamaskin som er låst
- Lydopptaket vil bli gjort på en båndopptaker (uten tilgang til internett), og vil bli slettet straks intervjuet er transkribert
- Deltakerne vil ikke kunne gjenkjennes i publiseringen av prosjektet

Hva skjer med personopplysningene dine når forskningsprosjektet avsluttes?

Prosjektet vil etter planen avsluttes 26. april 2024. Etter prosjektslutt skal alt av personopplysninger anonymiseres.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra Dronning Mauds Minne Høgskole har Sikt – Kunnskapssektorens tjenesteleverandør vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene

- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- Dronning Mauds Minne Høgskole ved Ellen Grove (40054361), Agnete Vaags (73568326) og Per-Arvid Wold (73805290).
- Personvernombudet ved Dronning Mauds Minne Høgskole:
Personvernombud: Tomas Cristensen. E-post: personvern@dmmh.no
Personvernansvarlig: Sam Akol Kasimba. E-post: personvern@dmmh.no

Hvis du har spørsmål knyttet til vurderingen som er gjort av personverntjenestene fra SIKT, kan du ta kontakt via:

- Epost: personverntjenester@sikt.no eller telefon: 73 98 40 40.

Med vennlig hilsen

Prosjektansvarlig

Agnete Vaags og Per-Arvid Wold

ava@dmmh.no paw@dmmh.no

Student

Ellen Lovise Grove

Ellengrove10@gmail.com

Samtykkeerklæring

Jeg har mottatt og forstått informasjon om prosjektet [Naturglede], og har fått anledning til å stille spørsmål. Jeg samtykker til:

- å delta i intervju
- at innhold fra intervjuet vil publiseres i bacheloroppgaven

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet 26.04.24

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

Vedlegg 2: Intervjuguide

Intervjuguide

«Hvilke erfaringer har pedagogiske ledere med å skape naturglede med 3-5åringer i barnehagen?»

Kort informasjon om informanten

Ansiennitet som barnehagelærer, og hvor lenge har du jobbet som pedagogisk leder av de årene?

Hvor tok dere barnehagelærerutdanningen? Og evt linje/profil?

Hva er deres forhold til naturen?

Naturglede

Hvordan opplever dere at barn viser naturglede?

Hvordan forstår dere begrepet «naturglede» i barnehagesammenheng?

Hva kan verdien være av å få gode opplevelser i naturen for barn?

Hva påvirker barns naturglede?

- Hvis barn ikke viser naturglede, har dere noen måter man kan jobbe med det?

Har dere noen gode praksisfortellinger fra å skape naturglede med barn?

Arbeid med naturglede

I tiden dere har jobbet i barnehage, opplever dere at fokuset på arbeid med naturglede har endret seg?

I hvilken grad påvirker hjemmets bruk av naturen barns naturglede?

På hvilke måter har personalets engasjement noe å si for barns naturglede?

Hvor bevisst arbeider dere med å skape naturglede i barnehagehverdagen?

- Er arbeidet oftest i form av planlagte aktiviteter eller spontane situasjoner?

Hvilken betydning har barns medvirkning i arbeid med å skape naturglede?

Hvilken betydning har område/sted for å skape naturglede?

Hvordan er det å skape naturglede på tur vs innenfor barnehagens gjerder?

- Eksempel på hvordan naturglede kan være på tur? Planlagt og ikke-planlagt

Hvilken betydning har barnas naturglede i barn-barn-forhold?

Har dere noen konkrete opplevelser med måtte å tilpasse arbeid med naturglede til det enkelte barn?

Avrunding

Noe jeg ikke har spurt om eller noe dere ønsker å legge til?

Har dere blitt mer bevisst på noe etter intervjuet?

Vedlegg 3: SIKT- vurderingsskjema

19.04.2024, 10:04

Meldeskjema for behandling av personopplysninger

Vurdering av behandling av personopplysninger

Referansenummer

620921

Vurderingstype

Automatisk

Dato

21.01.2024

Tittel

Naturglede

Behandlingsansvarlig institusjon

Dronning Mauds Minne – Høgskole for barnehagelærerutdanning / Seksjon for fysisk aktivitet og helse

Prosjektansvarlig

Agnete

Student

Ellen Grove

Prosjektperiode

02.02.2024 - 26.04.2024

Kategorier personopplysninger

Alminnelige

Lovlig grunnlag

Samtykke (Personvernforordningen art. 6 nr. 1 bokstav a)

Behandlingen av personopplysningene er lovlig så fremt den gjennomføres som oppgitt i meldeskjemaet. Det lovlige grunnlaget gjelder til 26.04.2024.

[Meldeskjema](#)

Grunnlag for automatisk vurdering

Meldeskjemaet har fått en automatisk vurdering. Det vil si at vurderingen er foretatt maskinelt, basert på informasjonen som er fylt inn i meldeskjemaet. Kun behandling av personopplysninger med lav personvernulempe og risiko får automatisk vurdering. Sentrale kriterier er:

- De registrerte er over 15 år
- Behandlingen omfatter ikke særlige kategorier personopplysninger;
  - Rasemessig eller etnisk opprinnelse
  - Politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning
  - Fagforeningsmedlemskap
  - Genetiske data
  - Biometriske data for å entydig identifisere et individ
  - Helseopplysninger
  - Seksuelle forhold eller seksuell orientering
- Behandlingen omfatter ikke opplysninger om straffedommer og lovovertrедelser
- Personopplysningene skal ikke behandles utenfor EU/EØS-området, og ingen som befinner seg utenfor EU/EØS skal ha tilgang til personopplysningene
- De registrerte mottar informasjon på forhånd om behandlingen av personopplysningene.

Informasjon til de registrerte (utvalgene) om behandlingen må inneholde

- Den behandlingsansvarliges identitet og kontaktopplysninger
- Kontaktopplysninger til personvernombudet (hvis relevant)
- Formålet med behandlingen av personopplysningene
- Det vitenskapelige formålet (formålet med studien)
- Det lovlige grunnlaget for behandlingen av personopplysningene
- Hvilke personopplysninger som vil bli behandlet, og hvordan de samles inn, eller hvor de hentes fra
- Hvem som vil få tilgang til personopplysningene (kategorier mottakere)
- Hvor lenge personopplysningene vil bli behandlet
- Retten til å trekke samtykket tilbake og øvrige rettigheter

<https://meldeskjema.sikt.no/5aaf6cf-40c1-4abc-8398-ba029bc3186d/vurdering>

1/2

19.04.2024, 10:04

Meldeskjema for behandling av personopplysninger

Vi anbefaler å bruke vår [mal til informasjonsskriv](#).

Informasjonssikkerhet

Du må behandle personopplysningene i tråd med retningslinjene for informasjonssikkerhet og lagringsguider ved behandlingsansvarlig institusjon. Institusjonen er ansvarlig for at vilkårene for personvernforordningen artikkel 5.1. d) riktighet, 5.1. f) integritet og konfidensialitet, og 32 sikkerhet er oppfylt.

Vedlegg 4: Analyse

